

K 30. výročí vzniku časopisu **Vojenská mysl**

V letošním roce jubilejních oslav, jakými bylo 110. výročí narození V. I. Lenina, 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a 25. výročí trvání Varšavské smlouvy, vzpomínáme i 30. výročí vzniku našeho nejvyššího teoretického vojensko-odborného časopisu **Vojenské mysli**.

V Praze se konalo dne 16. května 1980 zasedání rozšířené redakční rady, na kterém jeho účastníci zhodnotili výsledky práce redakce, redakční rady a širokého okruhu spolupracovníků a dopisovatelů.

V zastoupení náčelníka generálního štábu ČSLA vystoupil 1. zástupce NGŠ generálporučík ing. Jozef Turošík, který řekl:

„V životě člověka tři desetiletí už znamenají léta zralosti a u teoretického časopisu můžeme hovořit již o tradici. Současně je to i příležitost zamyslet se nad tím, jak **Vojenská mysl** v uplynulých letech plnila své úkoly a poslání, čeho dosáhla a jaké cíle vytyčíme do dalších jejích ročníků.

K hodnocení výsledků, docílených za celou dobu vydávání **Vojenské mysli**, můžeme přistupovat z různých hledisek analýzy tematických okruhů, či statistických přehledů, i řady specifických kritérií. K základním, určujícím kritériím v našem případě nesporně patří historický přístup, který nám dá odpověď na otázky, jak **Vojenská mysl** napomáhala upevňování bojové síly a pohotovosti našich útvarů, svazků a svazů v duchu aplikace Marxovy téze, že teorie musí být nejen formou správného odrazu a chápání objektivní skutečnosti, ale i prostředkem jejího přetváření.

Probíhající revoluce ve vojenství velmi ostře staví na pořad dne nejen požadavek soustavného zvyšování úrovně řízení vojsk, ale neméně naléhavě i otázku vědeckosti řízení všech druhů praktické i teoretické činnosti ve všech oblastech vojenství. Jestliže se v minulých válkách mohl velitel v řadě případů spoléhat převážně na své osobní zkušenosti a empirické znalosti, pak v současných podmínkách nemůže úspěšně splnit své povinnosti bez nezbytných teoretických znalostí, bez zvládnutí nejnovějších poznatků vojenské vědy.

Rozvoj vojenskoteoretického myšlení pracovníků vyšších štábů je bezprostředně podmíněn jejich soustavným studiem výsledků vojenské vědy i zobecněných a praxí ověřených zkušeností z přípravy vojsk. Nezastupitelná role v tomto procesu bezesporu přísluší **Vojenské mysli**, která plní nejen úlohu informačního zdroje, ale i motivačního činitele těch důstojníků a generálů, kterým je určena.

Vojenská mysl byla založena nedlouho po vítězství pracujícího lidu nad reakcí v únoru 1948 a po historickém IX. sjezdu KSČ, které se staly zásadním předělem ve vývoji vojenské politiky strany, ve výstavbě Československé lidové armády, i v zabezpečení obranyschopnosti našeho státu.

Již při rozhodnutí o vzniku tohoto časopisu v prosinci roku 1950 bylo zdůrazněno jeho poslání jako pomůcky vyššího velitelského sboru pro studium sovětské vojenské vědy, zejména taktiky vyšších jednotek, operačního umění a strategie. Kromě toho přinášel časopis i vojenskopolitické úvahy, zaměřené zejména k význačným aktuálním událostem ve světě.

Za 30 let svého trvání časopis prošel pochopitelně jak organizačními, tak i obsahovými změnami, které zpětně ukazují, že dovedl včas a odpovídajícím způsobem reagovat na konkrétní potřeby praxe vojsk.

V prvních letech své existence vycházela Vojenská mysl nejprve jako vojensko-politický časopis a později jako čistě odborná publikace k vysvětlování předpisů a řádů.

Tematika časopisu zahrnovala obsahově širokou problematiku. Od článků převážně předpisové a přednáškové formy, které vyjadřovaly oficiální názory ministerstva národní obrany, přes statě zaměřené zejména na útočnou operaci v počátečním období války až k vedení operací a boje s použitím jaderných zbraní a ochrany proti účinkům zbraní hromadného ničení. Na pomoc praxi byly publikovány i metodické pomůcky, směrnice a návodové články.

Od poloviny šedesátých let se Vojenská mysl postupně stává časopisem problémové diskusní povahy k závažným otázkám velení, plánování a vedení operací a boje bez jaderných zbraní s návazností na jejich použití a řeší i teritoriální témata.

V důsledku krizového období 1988–1969 reaguje Vojenská mysl začátkem sedmdesátých let na postupnou konsolidaci vojenskovědecké fronty i na omlazování důstojnického sboru tím, že na pomoc mladým důstojníkům podrobněji vysvětluje aktuální obsahové otázky a rozšiřuje publikování metodických návodů. V souladu s růstem úrovně kádrů se pak opět rok od roku její úroveň zvyšuje a po roce 1975 nabývá opět charakter teoretického vojenskoodborného časopisu.

Na základě zveřejněných témat můžeme konstatovat, že se časopis zaměřil na rozvíjení teorie vojenského umění jak z hlediska vševojskového, tak druhů vojsk, i na aplikaci nejnovějších poznatků sovětské vojenské vědy a na praktická řešení vyplývající ze zavádění nových zbraňových systémů, nových poznatků v oblasti velení a součinnosti.

Vojenskopolitická problematika byla zaměřena na objasňování zahraničně politické linie KSČ a KSSS, na problémy upevňování obranné síly ČSSR a států Varšavské smlouvy, na otázky bezpečnosti a mírové politiky zemí socialistického společenství. Na základě toho významným způsobem napomáhala čtenářům orientovat se v ideologických problémech závažných vnitropolitických i zahraničně politických událostí a usměrňovala je na hlavní úkoly ideové výchovné práce ve štábech i u vojsk a svým způsobem přispívala i k výchově socialistického vlastenectví a proletářského a socialistického internacionalismu.

Odpovídající místo věnovala rovněž významným vojenskohistorickým událostem, hodnocení hlavních operací Sovětské armády v letech Velké vlastenecké války, přínosu sovětského vojenského umění pro rozvoj vojenství, včetně závěrů pro současnost s konkretizací na naši armádu.

Neméně důležitou tematickou oblastí bylo každodenní objasňování hlavních úkolů Rozkazu ministra národní obrany a Směrnice ministra národní obrany a náčelníka hlavní politické správy ČSLA pro stranickopolitickou práci v daném výcvikovém roce

Články s náplní zevšeobecňování zkušeností ze socialistických armád vhodně doplňovaly tematiku časopisu v těch oblastech, v nichž nemohla redakce zabezpečit práce našich vlastních autorů.

Vojenská mysl pravidelně uveřejňuje také články k aktuálním problémům výstavby a přípravy armád NATO, v nichž čtenáři dostávají dostatek informací, aby správně pochopili úlohu armád soudobého imperialismu, zejména USA a NSR, a znali jejich názory na rozpoutání a vedení války na Středoevropském válečném území.

Záslužnou práci vykonal časopis i k objasnění a sjednocení vojenské terminologie a k seznamování čtenářů s obsahem obhájených disertačních a docentkých habilitačních prací. Opomenout nemůžeme ani recenze významné vojenskopolitické a vojensko-historické literatury, zejména Dějin druhé světové války od kolektivu sovětských autorů.

Vojenská mysl tak po celou dobu svého trvání úspěšně plní své poslání především díky širokému dopisovatelskému aktivu a cílevědomé činnosti redakční rady. Nemalá zásluha na dosažené kvalitě časopisu přísluší i jednotlivým redaktorům, kteří odpovědně přistupovali k výběru vhodných autorů v souladu se zaměřením tematického plánu.

To vše se pozitivně odráží ve stále účinnějším působení a vlivu Vojenské mysli u pracovníků všech velitelských stupňů, kterým je určena, kteří ji pro svou práci a zvyšování odborné úrovně potřebují a její pomoc také kladně hodnotí.

Hodnotíme-li uplynulých 30 ročníků Vojenské mysli, nemůžeme opomenout přínos, který pro náš časopis znamenala a znamená spolupráce s bratrskými časopisy socialistických armád obdobného zaměření. Zejména připomínám spolupráci v uveřejňování článků, které přebíráme a vhodně redakčně upravujeme ze sovětské Vojenské mysli a Informačního sborníku štábu Spojených ozbrojených sil členských států Varšavské smlouvy. Tyto články mají u našich čtenářů dobrou odezvu, protože pomáhají rozšiřovat jejich znalosti v oblasti strategie, operačního umění a taktiky. Neopomíjíme však ani studium dalších časopisů spřátelených armád, z nichž rovněž uveřejňujeme vhodné články. Nezastupitelnou úlohu v rozvoji vzájemné spolupráce mají i osobní styky příslušníků jednotlivých redakcí, které napomohly zkvalitnit jak vlastní práci v redakci, upřesnit složení a určování členů redakční rady a jsou zdrojem získání nových zkušeností z práce s autory, tak i způsobů a forem vzájemného přebírání článků.

Dobrá úroveň Vojenské mysli je nesporným výsledkem obětavé práce zkušených příslušníků redakce, kterým byl po tři roky udělen titul Vzorový kolektiv vydavatelství a nyní soutěží o titul Brigáda socialistické práce. Nepochybuji o tom, že v této soutěži redakce čestně obstojí.

V souvislosti s dosaženými výsledky mi dovoluji, abych vám všem, kteří jste se na tvorbě časopisu a zvyšování jeho úrovně podíleli, upřímně poděkoval za vaši dosavadní práci. Zvlášť chci poděkovat za svědomitou práci plukovníku ing. Malinovi a členům redakce, náčelníkovi operační správy ČS generálporučíkovi ing. Nečasovi a členům redakční rady i všem dopisovatelům, kteří svým úsilím napomáhají tomu, aby Vojenská mysl měla stále vyšší úroveň.

Na závěr chci vaši pozornost usměrnit na některé z hlavních úkolů Vojenské mysli v dalším období.

Hlavním vodítkem při zabezpečování a přípravě materiálů k publikování ve Vojenské mysli bude nutné přednostně vycházet z jednání a závěrů 15. zasedání ÚV KSČ z března letošního roku, a to jak v jeho obecné rovině, tak zejména pokud se týká

rozvoje teoretické činnosti a práce hromadných sdělovacích prostředků. Realizace závěrů tohoto zasedání se musí stát výchozím kritériem práce redaktorů, členů redakční rady i jednotlivých dopisovatelů.

Přitom nemůžeme zapomínat, že časopis *Vojenská mysl*, jako jediný vševojskový časopis v naší armádě, má nezastupitelné místo v působení na široký okruh čtenářů velitelského sboru z vyhraněné třídních socialistických pozic a principů socialistického internacionalismu i rozvoje jejich tvůrčího vojenskoteoretického myšlení na základě teorie marxismu-leninismu.

V úsilí o zvyšování kvality a účinnosti článků, publikovaných ve vašem časopisu, nemůžeme ani na okamžik zapomínat na to, že jeho úroveň musí vždy odpovídat dané etapě výstavby naší armády, stále rostoucí úrovni vzdělanosti i teoretické a praktické připravenosti jejího velitelského sboru. V souvislosti s tím je nutné těžiště publikační činnosti položit na objasňování nejdůležitějších úkolů výcvikových dokumentů velení ČSLA, s předstihem a pohotově reagovat na problémy zabezpečování bojové pohotovosti, přípravy velitelů, štábů a vojsk a přinášet fundované odpovědi na aktuální otázky a problémy rozvoje vědeckotechnické revoluce ve vojenství.

Předpokladem dalšího zvýšení účinnosti časopisu je i prohlubování správného přístupu ke čtenářům. Specifickému okruhu čtenářů *Vojenské mysl* musí odpovídat i specifické formy zdroje informací, které zvýší i její přitažlivost. S tím souvisí i nezbytnost vystříhat se v jednotlivých oblastech některých projevů oficiálnosti, direktivnosti a formálnosti.

Jako součást vojenských hromadných sdělovacích prostředků je *Vojenská mysl* důležitým ideologickým nástrojem i významným prostředkem socialistické výchovy a mobilizace příslušníků velitelského sboru. Proto i nadále musí věnovat pozornost nejdůležitějším vojenskopolitickým otázkám, problémům dalšího zvyšování úrovně a účinnosti politickovýchovné a ideologické práce v jejím sepětí s praktickými úkoly operační, bojové a politické přípravy, aktuálními otázkám vojenské teorie, rozvoji vojenské vědy, významným výročí vojenskopolitického i vojenskohistorického významu. Významné místo v této oblasti má příprava a konání XVI. sjezdu KSČ a rozpracování jeho závěrů na podmínky ČSLA.

V souvislosti s 25. výročím vzniku Varšavské smlouvy bude nutné využít výsledků vojenskovědecké konference, konané ve dnech 20.—23. května 1980 v Moskvě, a hledat možnosti dalšího prohloubení spolupráce s bratrskými redakčními kolektivy a tím i v rámci působnosti *Vojenské mysl* přispět k upevňování součinnosti a bojového přátelství armád Varšavské smlouvy.

Trvalou pozornost musí *Vojenská mysl* věnovat oblasti vojenského umění. V souvislosti s tím musí respektovat jednak determinující úlohu nových zbraňových systémů a nových prostředků velení i další techniky, jednak i skutečnost, že rozvoj vojenského umění přímo ovlivňuje jak vědeckotechnická revoluce, tak i dynamický rozvoj naší socialistické společnosti.

Proto i nadále bude třeba z nejnovějších pohledů věnovat pozornost otázkám frontových útočných operací, vzdušných a protivzdušných operací v rámci strategických operací na válečném a také jejich všestrannému zabezpečení. Týká se to všech druhů vojsk a služeb. Přitom zvláštní pozornost by měla *Vojenská mysl* věnovat otázkám organizace velení a součinnosti.

V souladu s uvedenými požadavky proto členům redakční rady doporučuji více prosazovat hodnotné materiály odborného zaměření těch složek, které zastupují. Přitom dbát na to, aby se k našim velitelům a štábům dostalo vše nové, co můžeme na stránkách tohoto časopisu zveřejnit a tím soustavně zvyšovat i jeho kvalitu a účinnost.

Jsem přesvědčen, že 30. výročí založení časopisu Vojenská mysl se stane významným impulsem k dalšímu rozvoji úsilí, aktivity a iniciativy všech pracovníků redakce i redakční rady v procesu soustavného zvyšování úrovně a vlivu časopisu při upevňování všestranné připravenosti a bojové pohotovosti ČSLA. V této odpovědné činnosti vám všem přeji hodně nových úspěchů a pevné zdraví.“

Generálporučík ing. Jiří Nečas zhodnotil časopis Vojenská mysl za rok 1979. Ve svém vystoupení rozebral počet článků, jejich hodnotu, složení dopisovatelského aktivu a jeho podíl na tvorbě časopisu. Zvláštní pozornost věnoval článkům v jednotlivých rubrikách.

Konstatoval, že

- počet článků v jednotlivých rubrikách je v souladu s plánovanými proporcemi,
- 66 % článků je zaměřeno na problematiku vojenského umění, čímž vyniká hlavní těžiště časopisu a jeho poslání,
- přes 30 % článků je s vševojskovou tematikou,
- většina členů redakční rady plní úkoly odpovědně, iniciativně a aktivně; mají nespornou zásluhu na dosažené úrovni časopisu,
- zlepšila se spolupráce členů redakční rady s příslušníky redakce zejména při tvorbě tematických plánů a u některých členů i při zajišťování článků,
- redaktori podle svého zaměření mají úzký styk s členy redakční rady a svými dopisovateli, jednají s citem a odpovědně; svědčí o tom příznivá odezva ze strany autorů,
- úroveň časopisu se dále zvýšila a kvalita článků odpovídá současnému stavu vyspělosti, schopnostem a možnostem vojenskovodecké fronty v ČSLA.

V závěru vytyčil úkoly na rok 1980.

Účastníci zasedání podle své odbornosti zhodnotili dosavadní stav dopisovatelské činnosti, úroveň uveřejněných článků a vyslovili své názory na další zkvalitnění časopisu. Hlavní směr publikační činnosti viděli v tom, aby Vojenská mysl s předstihem uveřejňovala články, které by účinně napomáhaly velitelskému sboru naší armády při zvyšování teoretických znalostí i při plnění každodenních úkolů, které vyplývají z dokumentů velení armády na daný výcvikový rok.

V rámci zhodnocení časopisu Vojenská mysl vyhlásil generálporučík ing. Jiří Nečas rozhodnutí náčelníka generálního štábu o udělení „Čestných uznání“. Odměnění byli:

1. Redakce časopisu Vojenská mysl

za odpovědný a tvůrčí přístup ke zkvalitňování odborné úrovně časopisu, pomoc při zvyšování vojenskoteoretického myšlení velitelského sboru ČSLA a zevšeobecnování zkušeností z operační a bojové přípravy.

2. Příslušníci redakce

- plukovník ing. Jindřich Malina
- podplukovník ing. Vladimír Grubner
- plukovník ing. Jozef Sirota

za dlouholetou práci v redakci, aktivitu a iniciativu při tvorbě časopisu.

3. Dlouholetí členové redakční rady a neaktivnější dopisovatelé

- plukovník gšt. ing. Zdeněk Bažant

- plukovník ing. Miloslav Buzek
- plukovník doc. ing. František Cvrček, CSc.
- generálmajor ing. Ján Franko
- plukovník doc. PhDr. Bohumil Hnízdo, CSc.
- plukovník doc. ing. Zdeněk Hron, CSc.
- podplukovník ing. Břetislav Janík, CSc.
- generálmajor doc. ing. Jaromír Jašek, CSc.
- podplukovník doc. ing. Čestmír Jirsák, CSc.
- plukovník ing. Miroslav Kadera
- plukovník ing. Zdeněk Kodeš, CSc.
- plukovník doc. ing. Emil Labuda, CSc.
- plukovník ing. Miroslav Lakomý
- plukovník doc. ing. Jaromír Lank
- plukovník doc. PhDr. Oldřich Mahler, CSc.
- plukovník ing. Evžen Mach
- plukovník gšt. ing. Ján Martinský
- podplukovník v zál. PhDr. Alois Michňák, CSc.
- generálmajor ing. Josef Mikulec
- generálporučík ing. Jiří Nečas
- plukovník ing. Miroslav Nedvěd, CSc.
- plukovník doc. ing. František Páleník, CSc.
- plukovník ing. Jan Papík
- generálporučík ing. Miroslav Peloušek
- podplukovník RSDr. Jan Polášek
- plukovník PhDr. Vladislav Rybecký, CSc.
- plukovník ing. Jiří Říha
- plukovník PhDr. ing. Václav Smetana
- plukovník ing. Emil Sovák
- generálporučík ing. Ladislav Stach
- plukovník doc. ing. Zdeněk Straka, CSc.
- plukovník ing. Jan Štefka, CSc.
- plukovník ing. Milan Štembera
- plukovník doc. ing. Miroslav Vepřek, CSc.
- generálmajor ing. Otakar Vlach, CSc.
- plukovník ing. Václav Vébr
- plukovník doc. ing. Přemek Vorlíček, CSc.
- plukovník ing. Jiří Zelenka
- plukovník Josef Zvěřina

za aktivní spolupráci s redakcí a zodpovědný přístup k dopisovatelské činnosti. Náčelník politického oddělení vědeckých, tiskových a uměleckých složek MNO plukovník Svatopluk Čamra předal redakci časopisu Vojenská mysl „Pamětní medaili k 30. výročí Slovenského národního povstání, Květnového povstání českého lidu, osvobození Československa Sovětskou armádou“, udělenou ÚV KSČ a ÚV NF ČSSR.

PAMĚTNÍ
MEDAILI
K 30. VÝROČÍ

SLOVENSKÉHO
NÁRODNÍHO POVSTÁNÍ

KVĚTNOVÉHO POVSTÁNÍ

ČESKÉHO LIDU

OSVOBOZENÍ

ČESKOSLOVENSKA
SOVĚTSKOU ARMÁDOU

UDELUJE

Redakci Vojenské mysli

ÚV KSČ

ÚV NF ČSSR

g. Kuvák

